

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajca za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah za dlake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četirih stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 26. januarja.

Torej, kakor je iz naših dopisov in družih poročil razvidno, toliko smo dosegli, da se zdaj nepostavnosti in silovitosti zadnjih volitev „preiskujejo“. Vestenec in Vidman sta mislila, da bomo kar molče trpeli in da bode odpravljeno vse z nekaterimi konfiskacijami. To nij šlo, in če prav neradi morajo iz stida in srama uže pred samim videzom preiskovati ali so se one „sleparije“ in „goljufije“ res godile ali ne, katere je okolo 100 protestov konstatiralo.

Ogoljufani možje zdaj pred c. kr. okrajnimi glavarstvi potrjujejo z besedo in podpis, da je gola resnica ono, za kar so nas tu konfiscirali! — Ali je potem mogoče, da bi take volitve obstale? Če bi nič drugega ne bilo, kakor samo to, kar naš denašnji litijski dopis konstatira, morale bi se vse te volitve ovreči. Ali sigurno se bodo protestovci tudi drugod z isto odločnostjo izjavili, da si je mogoče, da ne povsod tako, kakor bi moralo biti.

Kajti kdo ima zdaj preiskavanje izvrševati? Isti c. kr. okrajni glavarji, kateri so z večjim ali manjim ognjem bričem instrukcije dajali, vsled katerih so se one nepostavnosti godile. Torej bode tu c. kr. glavar „judex in propria causa“, stranka in sodnik, (partei und richter) v eni osebi? Kako bode Derbič konstatiral grehe v stvari, v kateri spada sam na obtožno klop?

Za to je nevarno, da bode dobila vlada mnogo neresničnih in nepopolnih protokolov in referatov v tej stvari; da posebno oni gospodje ne bodo posebno ogujeni preiskavati nerednosti in nepostavnosti, katere so morda sami prouzročili. In uže imamo potrjila za to. Predvčeranjem so bili zaslišani protestujoči volilci iz bližine Ljubljane (na-

tanjenejše bode uže še povedano), a dotični komisar je preiskavanje kar zasuknil in bil po vsej sili rad, da je kdo volilce za ta protest „podkupil“ (wie der schelm ist itd.). Nazadnje pa niti nij hotel v zapisnik postaviti, kar so volilci zahtevali, namreč, da si je brič še plačati dal svoje varanje, tako da možje na zadnje nemškega zapisnika nijso hoteli podpisati.

Naš kmet je do sedaj še premehek in prevelik strah ima pred uradnikom. Mogoče torej, da ga bodo tu ali tam katerega pri preiskavanju z raznimi pritiski „prekrstili“ — ogromna večina bode pri resnici ostala.

Zatorej nijsmo zadovoljni samo s tacim preiskavanjem. Interpelacija Hohenwart-Vošnjakova, katero v včerajšnjem telegramu omenjamo, terja sodniško preiskavanje. To je tudi naš zahtev. Postavi naj se respekt zadobi in kazni naj zapade vsak, kdor se je zoper njo pregrešil, naj bode brič ali okrajni glavar ali kmet.

Naj se ne misli, da nam je le za tiste glasove, kateri so protestirani; nam je tu za zakon, kajti če se začne enkrat še ta samovoljno prelamljati, potem je ven z vsemi volitvami in z vsem ustavnim življenjem, potem naj se absolutno ukazuje.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 26. januarja.

V *državnem zboru* je včeraj razen interpelacije Hohenwart-Vošnjakove zaradi nepostavnosti pri kranjskih trg. volitvah, tudi slov. poslanec Nabergoj nasvetoval naj se pontafelsko železniško vprašanje še le tačas obravnava, kadar pride ves vladni železniški program na vrsto.

Iz *Hrvatskega* se „Pol.“ piše, da mora Hrvatska iz svoje blagajnice plačati

90 000 gl., katere je Rauch nekdanj iz ogerske blagajnice porabil za magjaronsko agitacijo!

Iz *Pešte* se poroča, da je v poslednji konferenci Deakovega kluba obveljal predlog Zsedenyja, naj se pri raznih stroških briše in tako odstrani deficit. Ghyczy je razpravljaj finančni predlog, kako naj bi se deficit odstranil in pokril po patrijotičnej darežljivosti. Konferenca je sklenila sprejetje budgeta z opuščanjem vseh razsmatranj gledé primanjklaja; natančnejša razprava se prične denes. — Sennyey je izrekel, da bode svoje mnenje izrazil uže sam v parlamentu.

Vnanje države.

Srbija in njena vlada gotovo po pravem potu hodi, ker si je na glavo nakopala veliko jezo Bismarkovo. Njegov organ „N. A. Ztg.“ se jako jezi na srbsko vlado, ker je pri neki kneževi avdijenci inostranih diplomatskih zastopnikov dala prednost francoskemu in ne nemškemu generalnemu konzulu. Nemšk list žuga, da bode tak „kazilec miru“ kakor baje hoče Srbija biti kaznovan. Ravno tako očita berlinski oficijozus Srbiji, da simpatizira s Poljaki (?). Videti je iz vsega, da se Švabi tresajo pred Francozi in Slovani, za to bi jih radi razdvojene imeli, kar pa za bodočnost ne pojde.

Gledé tužne osode poznanskih *Poljakov*, katerim oholo prusko Nemštvo hoče zatreti poljski jezik v šolah, uradnih, društvih in rodovinah je 20. t. m. poslanec Taczanowsky v parlamentu nemškem energično protestiral proti ustavi, ki ima namen, iztebiti poljsko narodnost, ter končno izrekel, da so Poljaci primorani iskati pomoči prirojene na iztoku, ako jim zapad odreka njihove tradicionalne pravice. Češki „Nar. listy“ pak pravijo k temu barbarskemu činu pruskogermanskemu: „furor teutonicus neudini iz tako nadarjenega in vrliga naroda Nemce, pač pak bode naredil Slované.“ Enkrat bode zgodovina sodnik mej Nemčijo in Poljsko“, te besede je predpovedal pred četrstoletjem jeden sin poljskega naroda. Zgodovina še najde pravo ime za ono nemško „civilizacijo“, ki narode mori in umirajoče še zasramuje. Ona nam pové,

Listek.

Prijatelj Lovro.

(Dalje.)

In vspelo je delo. Lovro je bil imenovan za namestnega učitelja na primorskeje hrvatskeje gimnaziji. Tu je učiteljeval leto dni. Naposled dovoli mu hrvatska vlada podporo, da dovrši tretji tečaj vseučilišča in da napravi učiteljskeizpite. Ker se je pečal slavistikoj, izvoli si Lovro zlati Prag, kjer sva se, kakor ste uže preje čuli, soznanila in pobratila. Lovrovo pripovedanje za naših akademičnih večerov genilo me je soseбно; cenil sem ga vse više in više. Lovro je o teh stvarih malo s kom govoril. Bil je na oko cepidiška, satirik. Svet ga je tudi smatral za tacega, ter se ga na neki način bal. Jaz sem mu pogledal globokeje

v dušo. Videl sem, da pod to bodljivo, na pol kavalirsko, na pol neuglajeno obliko gori plemenita, žarka duša, da pod to priprosto polhovo kapo stanuje velik um. Kedar je govoril o svojem življenji, o svojih prevarjenih nadah, bil mu je glas mehak, žalosten, kakor da ima na srci nezaceljivo rano.

Necega po poludne greva šetat pred mestna vrata. Šla sva vzdol Vitave. Dojdeva na gol vrh nad velikim selom, kateremu ne pametim več imena. Diven prizor! Nad nama plavkasto nebo, pod nama zeleni griči in doline, a mej njimi se vije srebrna Vitava. Pred nama gomila starih velikanskih palač, sto šilastih tornjev, košati otoci, pred nama kameniti most Karla četrttega, strmi Višegrad, nekdanj „solnce česko“, ovenčano kraljevskimi dvori in zlatimi stolpi, sedaj — avstrijska trdnjava, ovenčana to-

povi, na kojej sred pustega grobja stoji vrlo neukusna cerkev sv. Petra. To je bil zlati Prag. Sela sva na vrh griča, na katerem je, tako se pripoveduje, stal „Děvin grad“, kjer je junakinja Vlasta s svojo amazonsko četo branila svobodo ženskega spola proti nasilju moškemu. Branila je, ali nij obranila.

Sedela sva dolgo molče, čudeč se krasnemu prizoru.

— Koliko je bilo nadej sred tega grada! povzamem jaz — koliko viharjev besnilo je v njem. To je prava kamenna elegija.

— Reci, tu se je od jada okamenila jedna velikanska duša, odvrne mi Lovro. — Živenje in neživenje se izmenjuje. Kamen dobiva dušo, a človek postaje kamen. In zopet se Lovro hipec zamisli, spustivši glavo. Povej mi nadaljuje: Nij li Jean Jacques

kako se imajo ti imenovati, ki so Poljsko, ko je bila uže mrlič, kako so tega mrliča okradali. Ona nam pové, da so oni, kakor italjski banditi, ki poljubujejo križec, a ob enem brusijo nož, in moréči, se še sklicujejo na pravicoljubje, v imenu svobode in izobraženosti one pogubljavajo, ter narod poljski razdvojujejo, da bi ostal le njihov plemeniti rod — v svojej celoti.“ — Dobra karakteristika Nemštva.

Sedanje razmere na *Francoskem* pojasnajueta dva članka v londonskih „Times“, ki pravita, da je močno verjetno, o Mac-Mahonu, da utrujen vsled protivity narodne skupščine, popusti svoje mesto kakor predsednik republike. Ob enem imenuje omenjeni list to mogoče postopanje, manever Broglijeve frakcije, ki namerava vsled teh indirektnih nakan preplašiti konservativce in baš te nakanen niso tako važne, da si je čudno, ka se zdaj poslužuje stranka tudi teh sredstev. Govori se še vedno o nekem ministerstvu Audiffret, toda vse take vesti niso važne. A več verjetna so pa druga znamenja, ki so vsem javnim listom še tajna in to je, da merodajni krogi, ker proti bonapartistom ne mogó spraviti vkup večine, poskušajo tedaj pogajati se z bonapartisti. Broglijevo ministerstvo bi jim pač ponudilo en portfelj, ali bonapartisti bi v tem ogledu svoja zahtevanja in pogoje preveč pretiravali. Posebno enakim pogajanjem delajo ovire parlamentarične preiskave proti tajnim društvom, in mnenje policijskega prefekta Renaulda, ki namerava v pondeljek izreči, kar ne bode baš v prosep bonapartistov.

Garibaldi je v Rim prišel in bil na kolodvoru od mestnega zastopa in prebivalstva sijajno sprejet.

Nemški državni zbor je sprejel s 198 glasovi proti 84 postavo o črni vojski, ki določuje, da mora vsak orožja zmožen branniti domovino, ako tuj sovražnik v njo udere. Tej postavi se vidi, da se Nemci boje. Imajo dovolj uzroka, ker okolo jih vsi sosedje sovražijo: Francozi, Danci, Švedi, Rusi, Rumuni, Magjari, Čehi itd. Gotovo ne za to, ker so pravični.

Dopisi.

Iz Postojne 24. jan. [Izv. dop.] Volitve za v trgovinsko in obrtnijsko zbornico so minole. Glavno vprašanje je sedaj: ali jih bode vlada potrdila? To odloči preiskavanje, katero se je o tej zadevi pričelo uže v vseh okrajih. Nadejati se je, da bode ovržena, ker se od volilcev potrjuje pritožbe in reklamacije, razglašene po raznih slovenskih časopisih. Če bode pa volitev potrjena, ali če bode uspeh novorazpisane volitve nemškutarsko — vladnej stranki ugoden, pričakovati nam je za gotovo, da bode odmah

razpuščen deželni zbor kranjski, kajti vlada gotovo ne bo zamujala vréti njegove narodne večine. Sicer baš z izidom volitev za trgovinsko in obrtnijsko zbornico nij še odločeno, katera stranka bode imela potem večino v deželnem zboru, narodna ali nemškutarska — toda trévalo bo vendar najkrepkejše in vztrajne agitacije od naše strani, če hočemo vsaj polovico kandidatov spraviti v deželni zbor. Zatorej je potrebno, da se uže sedaj opozorijo volilci na to, da jih ne bode kar čez noč iznenadilo razpuščenje deželnega zbora, pa razpis novih volitev.

V teh jako burnih časih, ko nam od politike nij nadejati se nikakoršnega uspeha, veselilo bi vsacega rodoljuba, ko bi bilo vsaj na kakem drugem polji delovanje marljivo in uspešneje. A žalibog, tudi na našem literarnem polji vlada velika suhota; utihnoli so naši najboljši pisatelji in pesniki. Znanstvena literatura sicer malo po malem napreduje, na lepoznansem polji pa uže dolgo vladatišina, in razve „Zore“ in „Narodovih listkov“ nam pretekla leta nij rodilo nikacega boljšega izvirnega dela. Stopite torej boljši in izkušenejši stari pisatelji naši v kolo svojih mladih tovarišev, in delajte z njimi vred, da si ustvarimo literaturo, katera je sedaj edina in najtrdniši jez, ki nas bode obranil nasilja tujinstva!

Končno naj omenim še na kratko veselice, katero je napravila včeraj, v nedeljo, čitalnica postojnska. Zbralo se je bilo dokaj gostov ne samo domačih, nego i tujcev iz krajev. Posamezne točke programa so se še precej dobro izvršile, in v zlasti nam je pohvaliti marjivega g. Ditriha, ki je dobro izvršil svoj kuplet, v katerem šiba sedanje razmere v Avstriji. Izostal je le slavnostni govor, katerega je imel govoriti g. S. a se je stoprv v nedeljo popoldne odpovedal temu svojemu nalogu. To moramo grajati tem bolj, ker je vsled tega izgubila slavnost svoj značaj in namen, namreč proslavljenje prvega našega pevca in buditelja naše literature, V. Vodnika. Tako pa je bila veselica navadna predpustna zabava s plesom, kateri je bil inache jako lep in dobro obiskovan, ter je trajal do poznega jutra.

Iz Litije 25. jan. [Izv. dop.] Tudi pri nas ima c. kr. okrajni glavar gosp. Pajk od vlade nalog, preiskovati goljufije, katere so se od nemškutarske strani pri volitvah v trg. in obrtniško zbornico godile. Denes je bilo zaslišanih okolo 18 mož iz županije

Krka, ná čelu jim župan Anton Godec in prvi svetovalec, J. Sever po domače Ivar iz Oselice. Možje so se pošteno in možato obnašali in okrajnemu glavárju vse povedali kako so volilci sleparjeni bili. Župan je posebej na protokol dal, da nij on legitimacij v roke dobil, kakor postava terjá. Tudi so povedali, da je briče in raznašalce listov zapeljal tako nepostavno ravnati neki c. kr. komisar Sertič iz Litije in neki privandran in na Hudem naseljeni pemski Nemec Hanf. Enoglasno so zahtevali možje, da se volitev ovrže. G. Pajk je pošteno vse protokoliral kar so možje rekli.

Iz Št. Miheljske-Stopiške županije pri Novem mestu 24. januarja.

[Izvirni dopis.] Kakor po celej Kranjskej, tako se je tudi pri nas vse nepostavno godilo pri volitvah v trgovinsko in obrtnijsko zbornico, ker Vestenek si je za nalog stavil, zastop obrtnijske zbornice iz samih nemčurjev sestaviti, in sredstev, se ve da, si ti ljudje niso izbrali samo iz one vrste, ki se politično poštena imenujejo. Res, posrečilo se je siloviti agitaciji vladnih organov, da so nas Slovence pri minolih obrtniških volitvah na steno pritisnili in videzno večino v trgovinskej in obrtnijskej zbornici pridobili. Vsak pošteno misleč človek pa mora misliti in upati, da bodo te volitve pri katerih je ena nepostavnost drugej sledila, vsled stoterih pritožb in preklicev ovržene, ker, če se to ne zgodi, potem ne živimo v državi, kjer se pravica brani, in taka država ne bi imela obstanka več, mora le propadu se bližati. Upati hočemo, da bode ces. kr. vlada, katera je preiskavo pričela vsled protestov iz mnogih krajev naše domovine, vse nepostavnosti natanko preudarila in po tem na podlogi končnega rezultata teh vestnih preiskav tudi volitve ovrгла in nove razpisala in pri njih na postavu pazila. — Tudi iz naše županije se je protest vložil in je 22. t. m. srenjski naš sluga povabila okolo nosil, ter ljudem, ki so protest podpisali nesramno kazal: „za to, ker ste tožili in protest podpisali morete jutri k okrajnemu glavárji v mesto iti, da boste: „čitalnico lizali“. Take nesramnosti iz ust nevednega sluga Hartelna bi človek nikdar ne pričakoval in po pravici lahko sklepamo, da je ta neizobražen človek pri kakem višjem gospodu tako psovko pobral in jo pri tej priliki tudi porabil. Vidi se pa, da kakor drugod, tako tudi pri nas ti srenjski sluga

Rousseau istino govoril, odgovorivši dijonскеj akademiji, da znanosti človeku več škode, nego hasne? Je, pri mojej veri! Glej pred se, evo ti Praga, evo ti primera. Da nij bilo toliko prosvete v tem gradu (mestu), da nij bilo v njem Husa, bil bi srečniši. Bela gora ne bi bila postala črna. Tudi jaz sem živ atom te istine. Kaj je meni trebalo drevesa spoznanja? Rajši bi se znojil za očestovim plugom, nego brodil za Ahilom pred Trojo ali vzvejal prah junaka Jgora. Znanjem buditi želje v sebi, a ne doviti se čina, leteti v misli prek morja, prek zvezd, a telesom biti prikovan do groba na jedno mesto, to je prokletstvo. Blaženi so slabega uma ljudje!

— Odkod tebi denes take misli Lovro? ga vprašam.

— Tako od prilike! Odkod? Nosim jih zmerom za sebo, brate, kakor rob svoje

verige. Samo jednega bremena, da bi se mogel otresti, barem bi mi verige lakše bile.

— Kacega bremena?

— Hoče li to breme pasti z mene v vodo Vltavo, ako ti povem, kaj je?

— Ali ne pravi Rimljan, da je dobro imeti v nesreči druga?

— Ne maram za te modre izreke, večim delom so se uže iztrošile. Povem ti, kaj me peče, ker si mi prijatelj.

— Govori brate!

Dobivam pisma od doma, v katerih mi svak poroča, da je v očeevji hiši velika nevolja. Podpirali so me, zadolžili so se. Dadvina, da pride zbog mene na bobenj. Veli mi svak, da se paščim, da čem preje pridem do kruha, pa da očeta rešim iz stiske. Imam tudi sam za se dolga na Dunaji. To je, to je, lopne Lovro pestjaj o kamen. Razumeješ

li? Odrekel sem se svojih visocih snov, moram se odreči ljubezni, ter gledati, da koristnoj ženitboj rešim očeta in mater, da spasim hišo. To je, to je, brate moj, težka, pretežka nevolja. Meni je, kakor da mi zla sreča zabada razbeljeno ost v srce. Živenje mi nema več pomena. Al vidiš kasno je; ajdmo domov.

Gredoč domov, slišva govorila besedica. Lovro je po tiho pel staro slovensko cerkveno pesem, mahajoč palicoj nemilo po gamovji kraj pota.

Najini večerni razgovori niso se tičali zmerom našega živjenja, navadno sva serazgovarjala o književnosti. Lovro je imel rešiti nálog o starej slovenščini. Poleg domače tuge mu je bil to najvažniši predmet. O tem vprašanji govoril mi je obširno. Često bi me popraševal, da li mu je vspeh preiskovanja temeljit, logičen. Dogodilo se je ne jeden-

na to gledajo, kako bi se njihovim nemčur-
skim pašem bolj prikupili, in za to se upajo
na vsak mogoč način pošteno narodno čutje
zasramovati, ker to jim donaja hvalo in po-
tem so srečni. Može, ki so bili pozvani k
okrajnemu glavarju od 23. t. m. so prišli v
njegovo pisarno, kjer jih je popraševal, ali
ostanejo pri njihovem protestu i. t. d. Mislil
je morda, da bodo odstopili od svoje pri-
tožbe, a zmotil se je. Pogumno so vsi po-
trdili protest in mu še več fakt navedli,
kakor so jih v protestu prijavili. Tako je
prav, može slovenski, trdno stojte za vaše
pravice in ne odjenjajte prej, dokler jih do-
boste. Kaj bo rezultat teh preiskav, ki se
pri okrajnem glavarstvu vrše? Mislimo, da
take nepostavnosti ne spadajo več pred
okrajnega glavarja, ampak pred c. kr. drž.
pravdnika. Ako pa te preiskave nič ne
bodo koristile, treba bode drugje pravice
iskati, če jo je v ustavni državi še kaj.
Vederemo. Prihodnjič kaj več! (Ustrezete.
Uredn.)

Z Gorenjskega 23. jan. [Izvirni
dop.] Zmešnjave mej učiteljstvom so vedno
večje, in kaj je temu vzrok? Naj to ne-
koliko pojasnim. Prvo je krivo na pol mrtvo
„slovensko učiteljsko društvo“, ker nij skr-
belo za napredovanje, ampak je dve leti po-
šasi umiralo, namesto, da bi bilo krepko
zastopalo slovenske učitelje v vsakem ob-
ziru. Je-li bilo treba tega, da je „Landes-
lehrerverein“ za slovenske učitelje peticijski-
niral? Zakaj nij „učiteljsko društvo“ tega
storilo? Zakaj se organ kranjskih učiteljev
„Tovariš“ drži vedno še starodavnega mež-
narskega štila? Nerad pišem o „Tovarišu“
a omeniti vsaj moram, da tako ureduvan
šolski list nikakor ne zadostuje nam učitel-
jem v nikakem obziru. „Tovariš“ organ
slovenskih učiteljev bi moral biti svobo-
den in se pečati samo s pedagoškimi
stvarmi, ne pa popisovati životopisne črtice
pokojnih fajmoštrov. Ravnati bi se moral po
„Sl. učitelju“.

Ko se je nemčurska „L. Schulzeitung“
potegovala za izboljšanje učiteljskih plač, je
„Tovariš“ z „učiteljskim društvom“ mirno
spal. Zaradi tega so pa tudi učitelji z ne-
voljo popustili „Tovariša“ in se na umazani
list „Laibacher Schulzeitung“ naročili. Ža-
lostno.

Na Kranjskem so večidel vsi učitelji
oženjeni, ter imajo za se in za svojo družino
skrbeti. Torej ako ima učitelj 500 gl. plače

se uže ne upa narodne barve pokazati, ker
se boji, da bode nemudoma na slabšo plačo
400 gl. prestavljen. V ravno takem položaji
je učitelj s 400 gl., ako ga za narodnjaka
opazijo, nij se mu nadejati (?) boljše plače
in zraven tega ima pa še nemčurskega in-
špektorja vedno pred vrati. Torej je jasno,
zakaj je učitelj ves zbežan. Deželni zbor
naj vse te strahove odpravi, ako plače na
500 gl. po celem kranjski deželi poviša, po-
tem bode učitelj svobodno rekel: „sedaj smem
narodno barvo pokazati, ako me tudi pre-
stavijo, saj me na slabše ne morejo“. „Uči-
teljsko društvo“ naj pa oživi, ter neutrudljivo
dela za blagost učiteljstva. Kakor se bode
slovenska reč krepila, tako bode nemčurska
se sušila.

Domače stvari.

— (Neprosto voljen kandidat) za
trgovinsko zbornico je bil g. Mali usnjar v
Ljubljani. Nemškutarji so ga kar postavili,
neprašavši ga, ali prevzame ali ne. Za to
se je zdaj odpovedal. Mogoče, da se je
možu tudi upiralo sedeti v taki zbornici, ki
je s tacimi sredstvi skupaj spravljena, kakor
kranjska Vestenekova.

— (C. kr. okr. glavar Derbič),
kateri je, kakor je iz objavljenega njegovega
pisma razvidno, izkušal župana zapeljati k
prelomljenju postave za volitve v trg.
zbornico, pride menda v kriminalno preis-
kavo? Ko bi bil slovensk uradnik kaj ena-
cega storil gotovo bi bil uže suspendiran in
10 drugih bi bilo „aus dienstesüchtigen“
na vse vetrove prestavljenih.

— (Iz Kamnika) se nam javlja, da
so c. kr. briči v nevarnosti odpušteni biti,
ker so ljudstvu povedali, da jim je okrajni
glavar obljubil za vsako ulovljeno legitima-
cijo trg. zbornice „en groš“.

— (Loška čitalnica) napravi v ne-
deljo 30. t. m. v dvorani pri „zelenem dre-
vesu“ ples pri katerem bode svirala ljubljans-
ka vojaška godba. Vabijo se k tej veselici
vsi č. udje, uradniki in mestjani, dalje vsi
sosede čitalnice. Odbor se bode potrudil
za dobro uredbo, in g. oštir bode preskrbel
dobro postrežbo, in služil z izvrstno kuhinjo.
Začetek ob 7 uri zvečer; vstopnina za č.
ude 50 kr. neudje plačajo 1 gl. — Vsto-
pnine so oprostene gospe in gospodičine,
katere naj blagovolijo priti v prosti upravi
(einfache Toilette.)

je čisto v kavarni, odvrši domače časopise.
To, da bi človek bral! Uvoden članek o no-
vej čitalnici v borom selu. Mar ti ljudje ne-
majo boljšega posla, nego skakati in piti v
slavo domovine! Sem uže sit tih malosti,
marquer dajte mi „Independance belge“. Jenkrat
čital sem doma „Le contrat social“ od Rousseau-a.
Lovro me naprosi, naj mu v kratkem povem
zmisel razprave, v kateri glaseviti Francez hoče
dokazati, da država postane mejsobnim dogovorom
državljanov.

— Nij res! oglasi se Lovro, Rousseau
sodi krivo. Sloj postane velika država. Samo
sila stvarja velika dela, sila v roci veleumnega
pojedince. Ljudje so bedasti. Dogovarjajoč
mej sebo o državi, poklali bi se. Nas taka
teorija pogublja, mi smo večni pravdaši.

(Dalje prih.)

— (V Cerknici) napravijo slovenski
rodoljubi 2. februarja veselico.

— („Kmetovalec“). Tisti gospodje,
ki se ne mislijo na „Kmetovalca“ naročiti in
so prvo njegovo številko na ogled dobili, naj
jo blagovolijo g. V. Dolencu lastniku „Soče“
nazaj poslati v Gorico.

Slovensko gledališče.

(„Garibaldi“, „Obžetnica“, „Star korporal“.)

Po dveh, deloma prav slabih predstavah
sledili ste zopet dve, po katerih smo v istini
zadovoljni zapustili dvojezični Talijin tem-
pel. Bilo je to predzadnjič, ko nas je do-
brodejno razveseljeval g. Kajzel v enode-
janskej burki „Garibaldi“, kazoč starega za-
slavo in slavna imena vnetega učitelja Ri-
bača, z jako naravno komiko brez vsake be-
darije. Ta igralec je čuden; z rok, z lica, iz-
pod kmetskega „pruštifa“ kakor raz gos-
podskega cilindra mu gleda šaljiva maska
komične muze, in pri vsakej stopinji, pri
vsakem gibljeji ga spremlja veseli smeh gle-
dalcev. Redko komu je občinstvo tako hva-
ležno, kakor njemu, pa tudi redko kedo za-
služi hvaležnost v tako obilnej meri, kakor
on. Eno bi želeli, kakor sploh nikdar nismo
po vsem zadovoljni, namreč malo več nians;
potem pak bomo molčali, se le smijali in
ploskali.

V veseloigri „Obžetnica“ priljubila se
nam je zopet gđ. Podkrajškova s svo-
jim mirnim, elegantnim nastopom, česar pa
o gđ. Ledarjevej do sedaj še nismo
smeli reči. V „Obžetnici“ pak je bila kot
kmetsko dekle na svojem mestu, in nas je
deloma zadovoljila. G. Jeločnik isti ve-
čer v igri in igranji nij prav vedel kam in
kako. V celoti je bila predstava dobra.

Zadnjo nedeljo je predstavljalo društvo
igro z nedeljskimi smodnikovimi efekti „Star
korporal“. Gospod Nelli, ki je igral na-
slovno rolo, bil je junak celega večera. Mi
mu čestitamo k vspehu, in se svojo hvalo
zedinjamo željo, da bi se naš režiser vsake
naloge poprijel s takim pridom in tako te-
meljitostjo, kakor je bila tu videti, to je
bilo dobro delo.

Druga poglobitna rola nij bila v tako
dobrih rokah, kakor prva; g. Šušteršič sta-
rega intriganta Petra Sova nij umel; kajti
videli smo namesto zlobnega, potuhnjenega,
zvitega lisjaka, — starikavega, smešnega
deda, ki z vsem svojim pretenjem in s svo-
jimi nakanami vzbuja le smeh pri občinstvu,
nikakor ne groze. To nij intrigant, to je
parodija nanj. Gospodičina Podkrajškova
je nalogi primerno igrala, in tudi g. Ledar-
jeva bila je nalogi primerno „neumna“; g.
Kajzel pak je bil krasen v svojej kmetskej
naivnosti. Gospod Jeločnik je svojej nehva-
ležnej roli zadostil in o enembleju smemo
le hvalilno govoriti.

Omenjamo naj še, da mnogi izmej čes-
titih naših igralcev včasih nerazložno govore.
To je huda napaka, katerej bi se moralo
prej vsem v okom priti.

II koncu naj še eno izpregovorimo.
Gospod urednik „Slov. Nar.“ nam je poslal
v preddarek pismo, katero mu je došlo od
neke in v katerem pisatelj v „imeni muo-
gih“ zahteva, naj gre slovenski gledališčini
kritikar na Dunaj kritizirat, mesto da bi
tako ostro sodil naše slovenske predstave.
Dotičnemu gospodu in njegovim somislečim

krat, da zvečer niti sveče nijsva vžgala.
Vsak je ležal na svojem divanu pušoč in v
mraku razpravljajoč bodi književna, bodi
socialna vprašanja na ves glas. Lovro je
često branil paradoksa. Ne vem, kakovim
povodom se je enkrat mej nama začel prepir
o teoriji svitlobe. Jaz sem branil Newtonovo
mnenje, da svitloba postane gibanjem etera,
Lovro je dokazoval besno vsaj mogočoj so-
fistikoj, da je svitloba tvarina. Tri polne
ure sva se prepirala kričeč in ležeč v mraku
o svitlobi. Druzega jutra vpraša me dekla
plaho, da li sem se uže pomiril z gospodom
Lovrom. Prašam jo, zakaj? No, bog vas
videl, mladi gospod, kaj se niste sinoč hudo
prepirali? A da draga moja, to je bil samo
prijateljski razgovor. — V politiki mislil je
Lovro zmirom na široko. Bil je živ, iskren
rodoljub, ali čisto se je srdil in smijal do-
mačim dogodkom. — Neumnost! vzkliknil

odgovarjam le-to, da pravična in ostra kritika nikogar ne more žaliti in da je vsak igralec zadovoljen, ako ga ostro sedi izobražen človek po svojem prepričanju, nego da ga hvali tak, čegar izobraženje spada na zadnjo klop zadnje galerije, kjer sedijo oni, ki se smeja na vse grlo, kadar čujejo z odra besede: „Proklet hudič“. „Sapienti sat“.

Poslano.

Slavnemu poštenu uradu
v Ljutomeru.

V Ljutomeru imamo z našo pošto vedno križi, zlasti kmetiškim ljudem naši ekspeditorji nikoli ne ustrezajo. Če pride kdo po pismih popraševati, odgovori mu mogočni ekspeditor: „nič ni“, če tudi po pismih še pogleda ne. Tako se je meni zgodilo te dni. Brat je v Mariboru pismo 15. t. m. na me oddal, 16. je bilo brez dvombe uže na naši pošti, na kateri pa naš ekspeditor pisma večidel ne štempla. (Tudi to ni bilo.) 17. pitam na pošti, je-li kako pismo na me. Ekspeditor odgovori: „nič“. 19. pridem zopet, a dobim enak odgovor. 21. pride mati pitat a tudi njej se tako odgovori, in še le 22. t. m. se mi pošlje po šolskem dečku pismo, ki je bilo gotovo uže 16. t. m. v Ljutomeru. Je-li to red? Je-li to postavno?

V Pristavi pri Ljutomeru 24. januarja.

France Vraz,
kmetiški mladenič.

Poslano.

Slavno uredništvo!

Ker na me sulice letajo, češ da sta iz pod mojega peresa:

1. Dopis iz Gornjega grada v števil. 15 „Slov. Nar.“, kateri je z blatom okidal c. k. okraju. šolski svet in v tem šolsk. svetu sedeča moja dva gg. tovariša.

2. Da sem jaz sulice lomil za mojega g. kolego zagovarjaje ga v števil. 18 „Slov. Nar.“, ter tako bil kos doktorja in dosledno bi bil tudi ta dopis iz moje kovačnice, in jaz nemam nobenega ščita v rokah, da bi se na me letajoče pšice na njemu razlomile, prosim, da bi mi slavno uredništvo ščit v roke potisnilo s tem, da bi blagovolilo obelodaniti, da nijsem niti prvemu, niti drugemu dopisu pisatelj. Kdor bi pa tega ne verjel, mu povem, da je babjeverec in akopram slavni nemški pesnik Goethe pravi: „Der Aberglaube ist die Poesie des Lebens, deswegen schadet dem Dichter nicht abergläubisch zu sein“ bi bilo meni vendar to neljubno, ako bi bila v Mozirji kaka vražasta oseba. Tako postopanje bi bilo za me dosledno, nedosledno — jaz bi bil neznačajnej. Ako pa komu prvi ali drugi dopis ne ugaja, naj z Italijanom misli: „tutti i gruppi vengono al pettine.“ — Tedaj: „vsakemu svoje“ tudi tukaj velja in našega pesnika Stritarja besede naj tudi tukaj veljajo:

„Sovrašstvo naj ti bode vedno tuje,
Brat brata naj nikdar ne zaničuje.“

Sè odličnim spoštovanjem
V Mozirji dne 25. jan. 1875.

Anton Leban, učitelj.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju i scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju i obistih in mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.
Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Spričevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllnerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 13 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalesscière-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. n 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu n v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodajo: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Kahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbucku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru K. Merič, v Meranu J. B. Stoschhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranzmeyer, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, sakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja du najjaša hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih

Dunajska borza 26. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	5	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75	45	„
1860 drž. posojilo	111	30	„
Akcije narodne banke	957	—	„
Kreditne akcije	222	—	„
London	111	—	„
Napol.	8	91	„
C. k. cekini	5	24	„
Srebro	105	90	„

Zahvala.

Vsem prijateljem, znancem, posebno pa sosedom, izrekam za obilno obiskanje v dolgi bolezni in za mnogobrojno spremstvo na pokopališče D. M. v Polju, in srenji St. Martina pri Savi za radodarno, zadnjo častno zvonjenje, katero so našemu tustu, oziroma staremu očetu

Primožu Dovču

izkazali, v imenu vseh sorodnikov presrečno zahvalo. (26)

Sreberje, 26. prosinca 1875.

Franco Rodé.

Učiteljska služba.

Na enorazrednej delavski šoli v trgu Steyeregg je od 1. aprila t. l. izpraznjena učiteljska služba z letno plačo 600 gold., prostim stanovanjem in kurjavo.

Pri vsčem službovanji se povoljuje učitelju petkratni kvinkvencalni pridavek po 60 gold.

Zahteva se znanje slovenskega jezika in časasno neoženjeni stan. (28—1)

Prosilci za to službo naj vpošljejo svoja spričevala s dotičnimi prilogami gledé zmožnosti o učiteljskem poklicu, do 1. marca t. l. rudniškemu ravnateljstvu Wies, pošta Wies na Štirskem, ter se ob enem pripominja, da se za to službo mogó oglašiti tudi podučitelji, ako imajo zrelostni izpit učiteljski.

Podučiteljska služba.

Na dvarazrednej ljudski šoli v Gornjem gradu se razpisuje podučiteljska služba z dohodki III. razreda.

Prositelji, kateri morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, imajo svoje s prilogami previdene prošnje najdalje do konca februarja 1875 po poti predstavljene šolske gospodske krajnemu šolskemu svetu v Gornjem gradu vposlati. (27—1)

Okrajni šolski svet Gornji grad,

23. januarja 1875.

Prvosednik: Haas.

Tužila.

25. januarja:

Zurypa: Boričević iz Karlovca. — Pavlin iz Štirске. — Janežič iz Brežic. — Grünhut iz Grada. — Ryšavi iz Dolenjskega. — Jerger, Polak iz Gorenjskega.

Pri Stonu: Deu iz Kanije. — Baser, Berger iz Trsta. — Mauer iz Beljaka. — Müller iz Dunaja. — Scherz iz Karlovca. — Murgelj iz Vel. Laš. — Zalokar iz Idrije. — Neumann iz Grada. — Heinrich iz Karlovca. — Deu iz Tržiča. — Volk iz Trsta. — Komatar iz Ptuj. — Hočevar od Turjava. — Meden iz Begunj. — Breznikar iz Konjic. — Piler iz Grada. — Polak iz Beljaka.

Razglas.

Daje se mesarjem in živinorejcem na znanje, da so sloveči Videmski sejmi zopet odprti, in da bo prvi na

Blaževi den, to je 3. svečana 1875.

Občinski zastop Videmski,

dne 20. prosinca 1875.

(22—2)

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Naznanilo.

Podpisani si jemlje čast, čestitemu p. t. občinstvu uljudno naznaniti, da se je preselil iz prodajalnice na glavnem trgu h. št. 3 v ono naproti

lekarne „Marije pomočnice“, na glavnem trgu, v Hajmanovej hiži števil. 234.

Zahvaljuje se ob enem iskreno za izkazano zaupanje v prejšnji prodajalnici, se priporoča tudi v bodočo prijaznej pozornosti,

s odličnim spoštovanjem

špecerijska zaloga in prodajalnica
Vičičeva.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.